

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 2 lipca 2024 r.

ZP-NKWR.431.4.3.2024.JS

Pan
Dariusz Chmura
Burmistrz Gminy Wołów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 25 i 26 marca 2024 r., na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424), zwanej w dalszej części niniejszego wystąpienia „ustawą”, kontrolerzy Jacek Sujka inspektor wojewódzki i Piotr Szafarowicz główny specjalista z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadzili kontrolę kompleksową Urzędu Miejskiego w Wołowie w zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 19 grudnia 2023 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem kontroli na I półrocze 2024 r.

W okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 22 czerwca 2023 r. do dnia 25 marca 2024 r., funkcję Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego w Wołowie, zwanego dalej „Zespołem” lub „ZI”, pełniła Pani Elżbieta Krzykwa. Obsługę organizacyjno - techniczną Zespołu zapewniał Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołowie, zwany w dalszej części wystąpienia „Ośrodkiem”, natomiast osobą odpowiedzialną za wykonywanie zadań z zakresu przedmiotowej kontroli był burmistrz Gminy Wołów.

W zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej wydaje się ocenę pozytywną z nieprawidłowościami, której przyczyną jest nieprzestrzeganie przepisów prawa. Uzasadnieniem oceny jest ustalony w czasie kontroli stan faktyczny i prawny oraz protokół kontroli podpisany w dniu 29 maja 2024 r. przez burmistrza Gminy Wołów. Do protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

Przeprowadzone przez organ kontrolny działania oraz zgromadzona w aktach kontroli dokumentacja potwierdziła, że Rada Miejska w Wołowie w dniu 31 marca 2016 r. podjęła uchwałę nr XXVII/160/2016 w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów

Społecznych Gminy Wołów na lata 2016 - 2026. W ww. Strategii uwzględniono problematykę przemocy domowej.

Art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy nakłada na gminę obowiązek opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej. W okresie objętym kontrolą dokumentem obowiązującym w tym zakresie był Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Wołów na lata 2023 – 2027, zwany dalej „Programem”, przyjęty uchwałą nr LXVII/523/2023 Rady Miejskiej w Wołowie w dniu 27 kwietnia 2023 r. Zadania wskazane w ww. dokumencie w kontrolowanym okresie były realizowane. W Gminie Wołów na dzień kontroli nie opracowano i nie realizowano gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy ustawy oraz zgodnego z Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030.

Obowiązek gminy w zakresie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego w drodze uchwały Rady Miejskiej w Wołowie został zrealizowany. W okresie objętym kontrolą obowiązywała uchwała Nr LXXI/550/2023 z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Wołów (ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego z dnia 4 lipca 2023 r. pod numerem 4052).

Burmistrz Gminy Wołów zarządzeniem Nr 200 z dnia 20 września 2023 r. powołał, w oparciu o zawarte porozumienia, 9 – osobowy Zespół Interdyscyplinarny. Na dzień kontroli Zespół stanowili przedstawiciele podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 pkt 1 – 6 oraz ust. 4 ustawy. Członkowie Zespołu zgodnie z art. 9c ust. 3 ustawy złożyli oświadczenia o zachowaniu poufności danych i informacji uzyskiwanych w trakcie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej. Na pierwszym posiedzeniu Zespołu w dniu 21 września 2023 r. dokonano wyboru przewodniczącego Zespołu i jego zastępcy oraz przyjęto Regulamin ZI.

W okresie objętym kontrolą odbyły się 4 posiedzenia ZI. Z każdego posiedzenia sporządzono protokół oraz listę obecności, na podstawie której stwierdzono, że członkowie Zespołu regularnie uczestniczyli w posiedzeniach. Odnotowano tylko pojedyncze, usprawiedliwione nieobecności.

W zakresie realizacji procedury „Niebieskie Karty” stwierdzono, że w jednej z badanych spraw o statusie zamknięta nie poinformowano osoby stosującej przemoc o zakończeniu procedury „Niebieskie Karty” ze względu na umieszczenie ww. w areszcie. Zasadnym jest,

aby grupa diagnostyczno – pomocowa o zakończeniu procedury „Niebieskie Karty” każdorazowo informowała osobę doznającą przemocy i osobę stosującą przemoc. Ponadto stwierdzono nieprawidłowość dotyczącą braku podejmowania działań przez grupy diagnostyczno – pomocowe w zakresie występowania do Zespołu Interdyscyplinarnego z wnioskami o skierowanie osób stosujących przemoc do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym lub programie psychologiczno – terapeutycznym (we wszystkich badanych sprawach), czym naruszono normę art. 9b ust. 8 pkt 5 ustawy.

Odnosząc się do art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy, gmina zobowiązana była do prowadzenia poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą. Przeprowadzona kontrola wykazała, że w gminie Wołów realizowano to zadanie w formie pomocy psychologicznej, prawnej, terapeutycznej i socjalnej oraz zajęć podnoszących kompetencje rodzicielskie.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy, do zadań własnych gminy należy zapewnienie osobom dotkniętym przemocą miejsc w ośrodkach wsparcia. W okresie poddanym kontroli w gminie Wołów nie funkcjonował ośrodek wsparcia, Gmina nie zleciła realizacji ww. zadania organizacji pozarządowej, jak również nie podpisała w tym zakresie umowy z inną jednostką samorządu terytorialnego. Dyrektor Ośrodka w Wołowie złożył do akt kontroli oświadczenie, że Gmina ze względu na brak na swoim terenie mieszkania oraz ośrodka wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej i potrzebujących schronienia zapewniała taką pomoc w ośrodkach na terenie innych gmin. Mając na uwadze powyższe, Gmina w celu sprawnej realizacji obowiązku zapewnienia potrzebującym miejsc w ośrodkach wsparcia, winna była ustalić z jednostkami samorządu terytorialnego prowadzącymi tego rodzaju domy lub ośrodki, tryb i zasady umieszczania w nich mieszkańców gminy Wołów, wymagających zapewnienia całodobowego schronienia. Wskazane jest również opracowanie procedury postępowania na wypadek konieczności zapewnienia ww. pomocy np. w godzinach nocnych, w dni wolne od pracy, tj. poza godzinami urzędowania ośrodka pomocy społecznej.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej Urzędu Miejskiego w Wołowie w zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej stwierdzono nieprawidłowości:

- 1) Nie opracowano i nie przyjęto w formie uchwały gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony ofiar doznających przemocy domowej.

2) Grupy diagnostyczno – pomocowe nie występowały do Zespołu Interdyscyplinarnego z wnioskami o skierowanie osób stosujących przemoc do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym lub programie psychologiczno – terapeutycznym.

3) Gmina Wołów nie realizowała zadania własnego polegającego na zapewnieniu osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia.

Wobec stwierdzonych nieprawidłowości, wydaje się zalecenia pokontrolne:

1) Opracować i przyjąć w formie uchwały gminny program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

Podstawa prawna: art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424).

Termin realizacji: do 31 sierpnia 2024 r.

2) Zobowiązać grupy diagnostyczno – pomocowe, aby w uzasadnionych przypadkach występowały do Zespołu Interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym albo programie psychologiczno – terapeutycznym.

Podstawa prawna: art. 9b ust. 8 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424).

Termin realizacji: na bieżąco.

3) Zapewnić osobom doznającym przemocy domowej miejsca w ośrodkach wsparcia.

Podstawa prawna: art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424).

Termin realizacji: niezwłocznie.

POUCZENIE

Zgodnie z § 19 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1165) jednostka podlegająca kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych, uprzejmie proszę o poinformowanie tutaj Wydziału, w terminie do 30 września 2024 r. o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń, uwag i wniosków lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Ewa Oleniacz
.....
(kierownik jednostki kontrolującej)
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej